

Donald Trump terug in het Witte Huis? Dat zou voor Europa en het Midden-Oosten een zegen zijn

Posted on 19 juni 2024 by Johannes Vervloed

Een terugkeer van Donald Trump in het Witte Huis wordt steeds waarschijnlijker. De polls geven hem al geruime tijd een voorsprong op 'incumbent' Joe Biden en die voorsprong zou weleens groter kunnen worden na het eerste televisiedebat tussen de twee kandidaten (27 juni) en de Nationale Conventie van de Republikeinse Partij in Milwaukee (15-18 juli).

Er is veel aandacht voor de binnenlandse plannen van Trump: de Amerikaanse economie, de muur aan de grens met Mexico, het verslaan van de Deep State. Maar zeker zo belangrijk – niet in de laatste plaats voor ons Europeanen – is de verwachte wijziging van de buitenlandse politiek van de VS. De media komen meestal niet verder dan lacherig doen over Trumps slogan 'Make America Great Again' (MAGA) of over zijn vermeende plan om de VS terug te trekken uit de NAVO. Het laatste is gewoon niet waar en het eerste verdient meer en vooral serieuze aandacht.

Terug naar Ronald Reagan

Wat is Trump van plan als hij herkozen wordt? Daarvoor moeten we terug naar zijn grote leermeester Ronald Reagan (1911-2004), die in de jaren tachtig als president werd geconfronteerd met stagflatie in eigen land en een Koude Oorlog met de Sovjet-Unie op het wereldtoneel.

Aan de stagflatie maakte hij – beter gezegd de toenmalige voorzitter van de Federal Reserve (Fed) Paul Volcker – een einde door de rente tot boven de 20 procent te verhogen. De Sovjet-Unie bestreed hij – uiteindelijk met succes – door te zorgen dat de olieprijs werd verlaagd. Met dank aan koning Fahd van Saoedi-Arabië, die door Reagan werd overgehaald om de olieproductie te verdubbelen. De Russen waren – net als nu het geval is – voor een belangrijk deel afhankelijk van de inkomsten uit de olie- en gasindustrie. Er waren meer oorzaken van de implosie van het Sovjetrijk, maar de dramatische terugval in olie- en gasinkomsten is waarschijnlijk het *'tipping point'* geweest.

Hoewel Trump met de Saoedi's een veel betere verstandhouding heeft dan Biden en hij wellicht kroonprins Mohammad bin Salman met wapenleveranties zal kunnen overtuigen hetzelfde te doen als indertijd koning Fahd, is de VS nu, anders dan in de tijd van Reagan, zelfvoorzienend op energiegebied. Sterker nog: Amerika is een belangrijke exporteur geworden van goedkoop LNG, gemaakt van het overvloedig aanwezige en op grote schaal gewonnen schaliegas. Rusland en ook Iran hanteren nog steeds *'outdated'* productietechnieken en zijn slechts in staat om olie en gas winstgevend te produceren tegen relatief hoge marktprijzen.

Als Trump doet wat hij tijdens zijn *rallies* heeft aangekondigd, namelijk het overspoelen van de wereld met LNG, dan zullen Rusland en Iran het moeilijk krijgen. Rusland zal niet langer voldoende olie- en gasinkomsten hebben om z'n oorlogseconomie te financieren en Iran zal geen middelen meer hebben om zijn Hamas-, Hezbollah- en Houthi-proxy's van geld en wapens te voorzien.

Dat zal mega-repercussies hebben. Trump zal sowieso – zoals hij heeft aangekondigd – snel een einde proberen te maken aan de oorlog in Oekraïne met het plan-Kissinger: een deal met Vladimir Poetin waarbij Rusland de Krim mag houden, de Donbas een bufferzone wordt en (de rest van) Oekraïne zich aansluit bij de NAVO. Als Poetin niet direct hapt, zal Trump Rusland proberen uit te putten met dramatisch teruglopende olie- en gasinkomsten.

Hetzelfde zal opgaan voor Iran. Als dat land zijn proxy's niet meer kan onderhouden, zal de druk op Israël verminderen en zal weer voortuitgang kunnen worden geboekt met de Abraham-akkoorden die eind 2020 werden gesloten tussen de VS, Israël, Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten. De enige reden dat Saoedi-Arabië plotseling afzag van het aangaan van diplomatieke relaties met Israël, is 7 oktober. Waarschijnlijk was dat voor Hamas, daartoe aangemoedigd door Iran, ook de reden om de vreselijke pogrom tegen Israël te beginnen.

Meer stabiliteit

Relevant voor ons Europeanen is natuurlijk de 'klimaatkoers' van Trump. Op 1 juni 2017 kondigde hij aan dat de VS zich zou terugtrekken uit het klimaatakkoord van Parijs. Zijn stelling is dat de doelstelling van klimaatneutraliteit onzinnig is en bovendien onhaalbaar en onbetaalbaar. De energietransitie, waarin hij wel gelooft, heeft meer tijd nodig. Alleen al de constructie van de benodigde infrastructuur voor een energieproductie en -distributie gebaseerd op '*renewables*' duurt tenminste tien jaar. In die tussentijd is gas (in LNG-vorm) een uitstekende overgangsbrandstof.

Zal een terugkeer van Trump in het Witte Huis de wereld in een chaos storten, zoals veel media ons willen doen geloven? Nee, de kans is veel groter dat zowel in het Midden-Oosten als aan de grenzen van de Europese Unie de stabiliteit terugkeert. Poetin zal (deels) zijn zin hebben gekregen in Oekraïne en zich weer (moeten) richten op de binnenlandse economie. Hij zal geen geld meer hebben voor buitenlandse avonturen, mocht hij daar al zin in hebben.

Rode lijn voor Poetin

In dat verband: ik heb nog nergens een overtuigende onderbouwing gezien van de stelling van vele EU-politici – inclusief onze eigen demissionaire minister-president – dat Poetin op de deur van de NAVO klopt en bijvoorbeeld de Baltische staten of Polen zou willen (en durven) aanvallen. Dat zou niet minder dan zelfmoord zijn.

De enige situatie waarin een rechtstreeks conflict tussen de NAVO en Rusland kan uitbreken, is een steeds verdere escalatie vanuit de NAVO-landen richting het Russische grondgebied. Dat is een rode lijn voor Poetin. Als bijvoorbeeld de Nederlandse F-16's worden ingezet om Rusland te bombarderen, zal Poetin terugslaan, met ongekende consequenties als gevolg. Laten we hopen dat dit niet gebeurt en dat de escalatie niet zover uit de hand loopt dat we nog vóór de

terugkeer van Trump in een oorlog met Rusland verzeild raken. Daarná zal het gevaar geweken zijn.

En dan China, wat kunnen we daar verwachten? Ook daarvoor moeten we even terug naar het (nabije) verleden. Trump was de president die China de wacht aanzegde. Hij startte een handelsoorlog om duidelijk te maken dat de VS het niet langer accepteerde dat de Chinezen de internationale handelsregels aan hun laars lapten.

Die koers zal Trump waarschijnlijk hervatten. *Tit for tat*, misschien wel met een volledige economische '*decoupling*' als eindresultaat. Tenzij China inbindt en stopt met grootschalige staatssteun aan z'n exportbedrijven (waardoor de Chinese producten op de westerse markt worden gedumpt om marktaandeel te vergroten), stopt met het schenden van intellectueel eigendom, stopt met het discrimineren van buitenlandse investeringen in China en zich in het algemeen houdt aan de internationale handelsregels van de WTO.

Taiwan zal met Trump weer opgelucht adem kunnen halen. De Zuid-Chinese Zee blijft open internationaal vaarwater en de claims van China op de Paracel- en Spratly-eilanden zullen niet worden gehonoreerd. Defensieovereenkomsten met de buurlanden van China zullen door de VS worden versterkt en uitgebreid.

Weerbarstige werkelijkheid

Amerika is onder Trump – en dat kunnen de meeste van zijn voorgangers hem niet nazeggen – geen enkele oorlog begonnen. Zijn Realpolitiek was succesvol. Vanuit een positie van kracht – het Amerikaanse leger werd op alle fronten versterkt – wist hij andere wereldleiders ervan te overtuigen geen buitenlandse avonturen te beginnen. Het is mijn overtuiging dat ook Poetin het onder Trump niet zou hebben aangedurfd om Oekraïne binnen te vallen.

Of is het door mij geschetste beeld te rooskleurig? De werkelijkheid blijkt altijd weerbarstiger dan de voornemens die door politici in verkiezingstijd worden geuit. Alleen ondervinding is het ultieme bewijs, dat geldt uiteraard ook voor een eventuele tweede termijn voor Trump. Zoals altijd: *the proof of the pudding is in the eating*.

Johannes Vervloed was gedurende bijna vier decennia verbonden aan het

Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken, met als standplaatsen onder meer Jakarta, Sint-Petersburg en Parijs.

Wynia's Week verschijnt twee keer per week, 104 keer per jaar. De donateurs maken dat mogelijk. [**Doet u mee?**](#) Hartelijk dank!